בע"ה י"ב בשבט תשע"ו
22/01/2016
גליון מס' 2932

עלים
עלון קביוץ סעד

פרשת בשלח

וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת הָעָם וְלֹא נָחָם אֱ-לֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא, כִּי אָמַר אֱ-לֹהִים פֶּן יִנָּחֵם הָעָם בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרָיְמָה. וַיַּסֵּב אֱ-לֹהִים אֶת הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם סוּף. שמות יג, יז-יח

עמדו ישראל על ים סוף ואמרו, לא נקרא שמו סוף אלא שכאן סופנו. אמרה להם מרים, אני היא שעמדתי 'בַּסּוּף עַל שְׂפַת הַיְאֹר' (שמות ב, ג) והמתקתי לאחי גזרתו, אני אמתיק גזרתכם: לא סופכם הוא אלא סופם של מצרים. מיד 'וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְּיַם סוּף'. (טו, ד)

בין הסוף ביאור, לים סוף.

(מתוך ספר מדרשיו של רונן אחיטוב – "צוהר תעשה לתיבה")

שעור פרשת שבוע לאחר התפילה – יצחק שלומי

שבת בשלח		ימי החול	
הדלקת נרות	16:46	זמן תפילין /טלית	05:44←05:46
מנחה 14:00	16:55	שחרית א'	06:00
שיעור הלכה אקטואלית		שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
שחרית א'	06:45	שחרית ג' (בביה"ס)	08:20
שחרית ב'	08:30	סוף זמן ק"ש	09:16←09:17
מנחה 12:30, 13:30	16:46	מנחה א' (בחד"א)	13:15
מנחה (בני-עקיבא)	14:00	מנחה וערבית	17:00
		שקיעה	17:13←17:07
צאת השבת	17:43	ערבית	20:10

אחות תורנית: חגית קאופמן

שבת שלום

"אז ישיר משה ובני ישראל" – כיצד נאמרה שירת הים?

שירת הים נאמרה מפי משה וישראל באחד השיאים המשמעותיים ביותר של יציאת מצרים. על הים, התרחשה סוף סוף הפרידה המוחלטת ממצרים, ההיפרדות בין העבדים למשעבדיהם, והיציאה הסופית מעבדות לחירות. לקראת המעבר בים סוף וטביעת המצרים בים, הקב"ה אף מבטיח להם שלא יצטרכו בעתיד עוד לחשוש מפני המצרים שכן: "כִּי אֲשֶׁר רְאִיתֶם אֶת מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תֹסִפוּ לִרְאֹתָם עוֹד עַד עוֹלָם" (שמות פרק יד, יג).

בשיאו של התהליך הזה נאמרת שירת הים על ידי משה ובני ישראל. חז"ל נחלקו במשנה כיצד נאמרה בדיוק השירה?

בו ביום דרש **רבי עקיבא** (שמות ט"ו) אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר שאין תלמוד לומר "לאמר" ומה תלמוד לומר "לאמר"? מלמד שהיו ישראל עונין אחריו של משה על כל דבר ודבר כקוראין את ההלל לכך נאמר "לאמר". **ר' נחמיה** אומר כקורין את שמע ולא כקורין את ההלל (משנה מסכת סוטה פרק ה).

ר' עקיבא מסביר את המילה 'לאמר' כחזרה, משה אמר וישראל חזרו ואמרו אחריו כל מה שאמר, כמו שנהגו בזמנם באמירת ההלל. ר' נחמיה לעומת זאת סבור שישראל אמרו ביחד ממש עם משה, כמו שציבור אומר ביחד קריאת שמע, ואינו חוזר אחרי הש"ץ.

מה עומד ביסוד המחלוקת בין ר' עקיבא לר' נחמיה?

האופן שבו מתארת התורה את אמירת השירה "אז ישיר משה ובני ישראל", מעלה שאלה קשה: איך כולם ידעו לשיר ביחד בדיוק את אותן המילים? על כך משיב ר' עקיבא שבאמת רק משה ידע את השירה. רק על משה שרתה רוח הקודש, וישראל כולם חזרו אחריו ולמדו ממנו כיצד לשיר. לעומת זאת ר' נחמיה מסביר, שכל העם ביחד ידע מעצמו לומר את השירה "וכך שרתה רוח הקודש על כולם וכיונו יחד את השירה ככתבה" (פירוש תוי"ט).

לשיטת ר' עקיבא, ישראל באותה השעה היו עדיין בדרגה נמוכה, ובוודאי עדיין לא הייתה בהם היכולת לומר שירה כה נעלית ברוח הקודש יחד עם משה רבנו. ואילו ר' נחמיה סבור, שכאן ישראל התעלו על עצמם, והגיעו לדרגה ייחודית בה יכלו לפתוח את פיהם ולומר בעצמם שירה ללא התיווך של משה.

הבעל שם טוב הטביע מושג חשוב בעולם החסידות שהוא קרא לו "גלות הדיבור". הוי אומר: יותר משישראל היו בגלות פיזית במצרים, הם היו בגלות רוחנית, גלות הדעת והמחשבה. פגיעה בדעת האדם פוגמת ביכולת לדבר ולהגדיר דברים.

"נתיבות שלום" מביא בכתביו שכנגד ארבעת לשונות הגאולה היו לבני ישראל במצרים ארבע לשונות של קריאה ואנחה מתוך הגלות: צעקה, אנחה, נאקה וזעקה. ישראל בגלות מצרים היו במצב כל כך נואש עד שלא יכלו להביע בצורה ברורה את הקושי והכאב בו היו נתונים. ואמרו על כך בדרך הדרש: "סגר עליהם המדבר" - סגר עליהם את היכולת לדבר. הדבר המירבי שיכלו לעשות הוא לזעוק ולהיאנח! ה"נתיבות שלום" מגדיר את לשונות הזעקה כאתחלתא דגאולה. עצם העובדה שהעם ידע את מצבו, וזעק על כך, הרי שהיה בזה ביטוי לרצון העז לצאת מעבדות לחירות ולא להישאר במצרים ולהיטמע שם.

אמנם זעקות אלו, היו חסרות הגדרה. הן לא יכלו להיות מובנות במילים ובמשפטים. הן לא יכלו לתאר בצורה ברורה את הקושי והשעבוד הנורא, ולא כל שכן את השעבוד הרוחני. אבל לפחות הייתה בהם זעקה פנימית שלא יכלה להסכים לעוול הנורא של הגלות.

כאן, במעמד של קריעת הים, ישראל פותחים את פיהם בפעם הראשונה. הם לא סתם מדברים, אלא יודעים כבר לומר שירה. לשיטת ר׳ עקיבא בשלב הזה יכלו רק לחזור אחרי משה רבנו, ולשיטת ר׳ נחמיה פרצה מתוכם שירה פנימית נפלאה! המעבר בים, הפך למעבר לדרגה אחרת לגמרי ולשינוי במהותם הפנימית של ישראל.

במדרש אחר בפרשת חוקת מופיעה האימרה הבאה: א״ר אבין הלוי בשעה שעמדו ישראל לומר שירת הים לא הניחן משה שיאמרו לעצמן, אלא כשם שרבו של אדם אומר עמו פרשתו כשהוא נער כך אמר משה עמהם שנאמר אז ישיר משה ובני ישראל כנער העונה אחר רבו, לאחר ארבעים שנה עמדו על פרקן התחילו אומרים שירת הבאר לעצמן שנאמר אז ישיר ישראל (ילקוט שמעוני תורה פרשת חקת רמז תשסד).

דברי ר׳ אבין, קרובים יותר לדעתו של ר׳ עקיבא. התאור של נער, שרבו אומר עמו פרשתו, מבטאים יפה את חוסר יכולתם של ישראל לומר שירה בעצמם בהיותם בים סוף. אולם לאחר ארבעים שנה, הם כבר ״עמדו על פרקן״. הם כבר יכלו לומר מעצמם שירה ללא כל תיווך ועזרה. שם נאמר בהם ״אז ישיר ישראל״.

אז ישראל היו כבר מוכנים להיכנס לארץ ישראל, על מנת לבנות בעצמם את ארצם ההיסטורית.

הרב דוד אסולין

תרומות ומעשרות – מה? מי? כמה?

זהו! נגמרו התירוצים. אחת ולתמיד לומדים כיצד מפרישים תרומות ומעשרות.

לקראת טו׳ בשבט נלמד בדרך בהירה וקלה להפריש תרומות ומעשרות בימינו.

נעסוק בשאלות:

- האם חייבים להפריש מהפירות שצומחים בגינה הפרטית?
- מהי הכמות שצריך להפריש?
- מה אומרים בזמן ההפרשה?
- מה עושים עם הפירות והירקות שהנחתי בצד?

במוצאי שבת פרשת בשלח (י״ג בשבט 23/1)

בשעה 20:30 במועדון לחבר.

הערב מתאים למבוגרים, לילדי החטיבה והתיכון.

מזכרת יעילה תחולק בסוף הערב - בואו בשמחה!

הרב ארי וועזרות דת ותרבות

השבוע וקצת.. שלל-

ביום חמישי שעבר- התקיים בבית שקמה מפגש חשוב בהנחייתו של נחום ברוכי – ההיסטוריון של הקיבוץ הדתי, עם קבוצת חברים וותיקים שהיו בסעד בין השנים 1947-1955. המטרה היא לשמר פרק היסטורי חשוב בתולדות הקיבוץ, העם והמדינה, ובעיקר לספר עליו לדורות הבאים. פרטים נוספים בדיווחו של לירן יניב, בהמשך...

בשבת – עסקנו במצוות 'קידוש החודש' עליה הצטוו בני ישראל סמוך ליציאתם ממצרים, מכמה היבטים. בשיעורו של הרב ארי בליל שבת, ניסינו לברר מהו החידוש בראש חודש ומה בעצם מתחדש בו?... בשיעורה של הלה פורגס על פרשת השבוע, עמדנו על הכוח הניתן לנו כבני אדם, לקבוע את הזמנים ולהחליט מתי יחול ראש חודש המשמש כבסיס לקביעת כלל המועדים, למרות שמדובר בתופעה אסטרונומית מדויקת שנמצאת מעבר להשפעתו של האדם. ובכן חברים, הרעיון המחבר בין שני ההיבטים - אחד הוא. אנו מתייחסים לנקודת מבטו של האדם המביט אל גרמי השמיים ומסיק מהם מסקנות הקשורות בחייו, כאן על הארץ. האדם הצופה בלבנה ורואה כיצד היא מתחדשת במעגליות מדי חודש, לומד ממנה פרק בדיני התחדשות. כמו הירח, גם אנו יכולים להתמלא ולזרוח מחדש. בכל חודש קיימת בפנינו האפשרות להשתפר ולאתחל שוב את חיינו, גם אם קדמה לכך תקופה חשוכה. קידוש החודש אף הוא מלמד אותנו עובדה חשובה על עצמנו, ומספר לנו שאנו בני חורין אמיתיים. העד המביט בלבנה ועוזר לבית הדין לקבוע את המועד בו יחול ראש חודש, עושה זאת מכוח הזכות שניתנה לו. סמוך ליציאת ממצרים קוּבַּע מעמדנו כבני חורין השולטים בזמנם: "החודש הזה **לכם** ראש חודשים.."., להבדיל מעבדים שזמנם מצוי בידי אדוניהם. בידינו החופש לנהל את זמננו ובידינו הכוח להתחיל התחלות חדשות - על כל זה מלמדת אותנו הלבנה: "השמיים שמיים לה' והארץ נתן לבני אדם"...

ביום ראשון – אחה"צ, נערך סיור הכרות מתוכנן בקייטרינג סעד אליו הוזמנו כל חברי הקהילה. מדווחת כתבתנו המסורה שושנה עברון: "מנהל הקייטרינג-יוסי סוסנה קיבל את פנינו באזור האריזה, שם נחשפנו לתנורים החדשים שנבנו בכדי לשמור על חום האוכל טרם אריזתו. ראינו את מכונת האריזה המשוכללת והוקפנו בכל הצידניות בהן שולחים את האוכל המוכן לתעודתו, 7000 מנות ביום! שמענו על החוקים הנוקשים של משרד הבריאות לגבי איכות המזון ונקיונו, חוקים שאנו עומדים בהם כמובן. מכאן עברנו למטבח ונחשפנו לכל השינויים שהתחוללו בו בשנתיים ומחצה האחרונות. עוד מחבתות, עוד סירי קיטור ועוד ועוד... ראינו דלתות צבועות בצבעים שונים ויוסי הסביר לנו את פשרן. הדלת הירוקה וכן כל הכלים עם סימן או ידית ירוקה - לירקות. הדלת האדומה עם כל הכלים לבשר, הכל מסודר ומובנה כך שהעבודה תזרום ותהיה נקיה ומסודרת. מכאן עברנו לחדר האוכל שם חיכה לנו כיבוד (כפי שהובטח בהזמנה...) ושם שמענו את דבריו של יוסי על המהפך שעבר ענף הקייטרינג מאז שנכנס כמנהל. הוא גילה הרבה בזבוזים שצומצמו והרבה אוכל תעשייתי שיצא מהתפריט. הקיטור שהיה במבנה גדול ובלע כמויות עצומות של אנרגיה –הוחלף, ובמקומו הוקם מבנה קטן (שנראה כמו ארון ועומד ליד דלת הכניסה האחורית למטבח), המספק את כל האנרגיה הנדרשת הרבה יותר בזול. גם התנורים שראינו בחדר האריזה, מופעלים בגז שהוא חסכוני יותר ומסיר את החשש מהפסקות חשמל. כמה זמן ייארך לנו להחזיר את כל ההשקעות? שאלנו את יוסי, והוא ענה שהן כבר הוחזרו והענף עבר לרווחיות. היה סיור מרתק".

ביום רביעי בערב – נערכה פתיחה חגיגית להיכל התרבות החדש של המועצה, במעמד יו"ר הכנסת יולי אדלשטיין ועוד רבים ממכובדי האזור ורבים מחברינו. האולם החדיש שקושט בפרחים, נחנך בהצגה "בוסתן ספרדי" מאת יצחק נבון ז"ל, על ידי תיאטרון "הבימה" שקצרה תשואות - חן חן לה!

יורם קימלמן

בית המדרש לרבנים ע"ש שמואל דוד לוצאטו

בשבתות האחרונים דובר בשד"ל, בשבת וארא שמענו מכלתי שרה עברון שיעור מתוך פירושו שפורסם לאחרונה ובשבת ב'א קראנו עליו בעלון, האיזכור של האיש ופנייה נרגשת שהגיעה אליי מאיטליה דחפו אותי לכתוב על מפעל חייו של האיש שמתקיים עד היום, בית המדרש לרבנים שהקים שד"ל בעיר פאדובה שבאיטליה ונקרא על שמו. שד"ל נולד בשנת 1800, בשנת 1829 הקים את בית המדרש לרבנים והתחיל ללמד שם ובכך המשיך עד יום מותו כשהוא בן שישים וחמש.

חשוב לציין שהמגמה של שד"ל בתוך פירושו הייתה בין השאר תגובה לחוקרים בני זמנו שהטילו ספק בדברים הכתובים בתורה. בית המדרש קידם לימודי יהדות עם לימודים כלליים, תלמידיו נקראו ללמוד באוניברסיטאות במשולב ללימודים בבית המדרש.

אחרי מותו של שד"ל נדד בית המדרש לרומא, שינוי מקום אך לא שינוי מגמה ותכנית לימודים. שם שהה המוסד המפורסם עד שעבר לפירנצה.
בשנת 1890 הגיע לפירנצה, כדי לשמש ברבנות, הרב שמואל צבי מרגליות (מרגולייס). הוא נולד בשנת 1858 בפולין, קיבל תואר רב בברסלאו והיה ד"ר לפילוסופיה ושפות שמיות מהאוניברסיטאות ברסלאו ולייפציג. בשנת 1899 העביר את בית המדרש לרבנים מרומא לפירנצה והפך את העיר למרכז של פעילות יהודית כמעט עד מלחמת העולם השניה. הוא גילה עניין מיוחד ביהדות אתיופיה, הקים את הועד למען הפלאשים בשיתוף עם ד"ר יעקב פייטלוביץ, והיה שותף להבאתם לאיטליה של מניין צעירים יהודים מאתיופיה שלמדו בבית מדרש לרבנים. לדאבון לב היוזמים כל הצעירים נדבקו במחלות שלא היו מוכרות בארצם ומתוכם נותר רק אחד - עמנואל תאמרת, לימים פרופסור, שוחט ובודק, ואחר כך יועצו של היילה סלאסי שליט חבש. הרב מרגליות הטביע את חותמו בכל יהדות איטליה עד מותו בשנת 1932.

בין לבין הגיע לפירנצה בשנת 1901 הרב צבי פרץ חיות (חייס) יליד ברודי שבגליציה, בנוסף להיותו רב היה היסטוריון וחוקר תנ"ך. חיות כיהן כרב הקהילה בפירנצה מ-1901,(זמן מה אחרי כן היה רב בקהילות נוספות) עסק בהוראה בבית המדרש לרבנים בפירנצה ובהוראת חקר המקרא באוניברסיטה המקומית. חיות היה מראשוני הרבנים שתמכו בציונות והיה היושב ראש הראשון של הוועד הפועל הציוני בין השנים (1921–1925) הטיף לציונות ופעל רבות למען חינוך יהודי וציוני הוא היה יליד שנת 1876 מעט צעיר ממרגליות אבל הם חלקו תפיסת עולם דומה.
הרבנים הללו שבאו בעקבות שד"ל המשיכו קו מיוחד שלא היה מצוי בבתי מדרש אחרים ובעצם השפיעו מאד על יהדות איטליה כולה. העובדה שרבנים תומכים בציונות החזירה צעירים יהודים ציוניים לא מעטים, שנולדו למשפחות מתבוללות, לחיק היהדות.

כאן אביא משהו אישי – סבי משה דוד קאסוטו ז"ל ואבי נתן קאסוטו הי"ד למדו בבית המדרש הזה וקיבלו סמיכה ל"מעלת החכם השלם" (תואר המקביל ל"רב" ביהדות האשכנזית). מיותר לציין שסבי ואבי שילבו לימודים אוניברסיטאים בלימודים בבית המדרש, שערו בנפשכם לימודי רפואה יחד עם לימודים מעמיקים בבית המדרש. סבי שלמד אצל שני הרבנים שהוזכרו לעיל הלך בעקבותם בחקר המקרא והרשה לעצמו דברים שהם לא העיזו אף כי חשבו חשיבה דומה.

בית המדרש נדד שוב, קצת לפני מלחמת העולם השניה, לרומא ושם הוא נמצא עד היום. וכאן מגיעה הפנייה הנרגשת שמצאתי ב"ניוז לטר" שמגיע אליי כל יום מיהדות איטליה.

הרב יוסף לאראס, הרב של מילאנו בעבר וכרגע ראש בתי הדין הרבניים באיטליה, שלח לקראת עשרה בטבת מכתב פתוח לראשי הקהילות באיטליה ובו , בין שאר הנושאים הוא מעלה נושא הקרוב לליבו במילים אלה: "נחוץ באופן מיוחד, ואני כותב זאת בהתרגשות רבה, שבית המדרש לרבנים המהולל שלנו, יפתח סוף סוף, בדרך כלשהי, את שעריו גם בישראל. אם יש, וכידוע יש, אלפים רבים של יהודים מאיטליה בישראל, יהיה זה צודק וגם הכרחי שתורתם של יהודי איטליה, המסורת הפרשנית וההלכתית, תדבר אליהם היום בעברית, כך שנוכל להחזיר ליהדות העולמית, אלו האתגר והשאיפה הגדולים, את הדרך היקרה והיוצאת מן הכלל של אמונה וחכמה של יהדות איטליה שהתבטאה במרחבים שונים, שלא יהיו אלו רק הספרים שידברו אליהם, אלא יהודי איטליה החיים היום ומחר".

הנה כי כן מפעלו של שמואל דוד לוצאטו חי וקיים ושואף להמשך, אולי, בארץ אבותינו.

שושנה קאסוטו-עברון

דו"ח פרוייקט

בשעה טובה התחלנו את הטיפול בכביש הכניסה לסעד וכן המשך הכביש מחניית גן כחול ועד חיבורו לכביש הכניסה. את העבודות מבצעים מיודעינו הזכורים לטוב מפרוייקט שיקום התשתיות שנעשה בקיץ.

הפרוייקט כולל מדרכות, תאורה, מסתורי אשפה, הסדרת ניקוזים וסלילת כביש. בשלב הראשון יתבצע הקטע בין חניית גן כחול לכביש הכניסה, ולאחר מכן, מהשער לכיוון חניית רכבי סידור הרכב. מכיוון שפרוייקט זה נעשה בחורף, ימי העבודה מושפעים ממזג האוויר ובעיקר מימי הגשם ולכן סביר להניח שקצב התקדמות בפרוייקט זה יהיה איטי יותר מהפרוייקט הקודם, אך כאשר מדובר במיודעינו - אנו סמוכים ובטוחים שגם הרוח והגשם לא יוכלו להם.

הציבור מתבקש לשים לב להנחיות המתקבלות מדי פעם במייל, טלפון וע"ג לוח המודעות ולהתנהל כנדרש. אין לנסות לבצע "קיצורי דרך" במקומות הסגורים למעבר. בחורף, בנוסף לאלמנט הסכנה שהיה בקיץ מתווספת גם בעיית הרטיבות והבוץ המסוכנים להחלקה. נא עדכנו את ילדיכם בכל המידע שנמסר לציבור.

אנו שבים ומזכירים לציבור הנהגים לציית לתמרורים המוצבים בדרכים ולנסוע באיטיות ובזהירות.

כביש הכניסה מכיכר בארי - הדרך הולכת ונסללת, וממצב של אין מוחלט, ניתן לראות כבר דרך רחבה שתחתיה שכבות רבות של אדמה, אבנים, חצץ, מעבירי מים ועוד.

גופי תאורה - בשעה טובה הוסר החסם העיקרי שעיכב את הבאת גופי התאורה, אנו מקווים כי בשבועיים הקרובים יותקנו הגופים על העמודים, נוכל סוף סוף להסיר את יריעות הניילון המרשרשות ברוח, ונזכה שיתקיים בנו: "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון" ויהיה קר...

אליסף ואתי

מיעם לשימור הידע

לפני מספר שבועות פנתה אלי כרמלה בנוגע לפרויקט מעניין שברצונה להתניע.
מעט רקע: בשנים האחרונות קורים שני תהליכים מקבילים בקיבוץ סעד - מצד אחד מצטרפים אנשים חדשים רבים אל הקהילה ומצד שני דור המייסדים ובני הגרעינים הראשונים הולכים ומתמעטים. בהתאמה, התוצאה של שני התהליכים המקבילים האלה היא: מצד אחד מספר הולך וגדל של אנשים שלא מכירים את ההיסטוריה העשירה של הקיבוץ, בעיקר משנות ההקמה והביסוס. מצד שני, קטן מספר האנשים שיכול לספר על האירועים. מכיוון שכך, עלה הצורך ליצור מסד מידע כלשהו שיעביר את הסיפור לדורות הבאים.

ביום חמישי שעבר התקיים אירוע ההתנעה של הפרויקט, שעדיין לא ברור מה יהיה סופו. לבקשתה של כרמלה התגייס ד"ר נחום ברוכי (המוכר לרבים מבני הקיבוץ בתור המחנך והמורה המיתולוגי ביבנה) כדי לסייע. למי שלא מכיר, נחום עוסק רבות בהיסטוריה של תנועת הקיבוץ הדתי וחקר את הקמתה וביסוסה של התנועה. במהלך הפגישה תיאר נחום את התהליך שיתבצע בשבועות ובחודשים הקרובים - ראיונות שיערכו ויתועדו עם ותיקי הקיבוץ. חשוב לציין שהתהליך יהיה מסודר ומאורגן, כך שבסופו יהיו הדברים מסודרים לפי שנים ולא סתם סיפורים מפוזרים.

על-מנת לעורר את הזיכרון צפינו במצגת שהורכבה מתמונות שהשיגה כרמלה מימיה הראשונים של הקבוצה, החל מ"סעד תחתית" והרצליה וכלה בשנים הראשונות והגעתם של הגרעינים הראשונים. אכן, נראה שהשיטה עבדה, מכיוון שהסיפורים החלו לזרום - זו היתה מטפלת של מחזור הילדים הראשון ואלו היו זוג צעיר בסעד תחתית, אלה הגיעו לסעד מדרום אמריקה ואלו היו בביריה לפני שהגיעו לסעד.

נכון לשלב זה, עוד לא ברור לאן יגיע הפרויקט ומה יהיה התוצר הסופי. אפשר רק לקוות שכל תוצר שייצא יסייע לחיזוק הזהות של אלו שאך זה הצטרפו.

בנימה אישית יותר, אני שמח מאוד שכרמלה הזמינה אותי להיות זבוב על הקיר בפגישה, שהיתה מוכוונת לבני הגרעינים הראשונים ומייסדי הקיבוץ. חלק מהסיפורים הכרתי מספרים שנכתבו על ידי ותיקים שתיעדו את חוויותיהם ואחרים מנבירה בארכיון ומתוקף תפקידי ב'מעוז מול עזה' ואת חלקם שמעתי בפעם הראשונה. לתחושתי ולצערי, הידע וההתעניינות של הקהילה בסיפוריו של הקיבוץ הולכים ומתמעטים ועל כן אני שמח מאד על הפרויקט. ההיסטוריה הזאת חיונית להישרדות הקהילה כקהילה ולא רק כאוסף אנשים החיים בשכנות. בפראפרזה על דבריו של יגאל אלון, קהילה שאינה יודעת את עברה, ההווה שלה דל ועתידה לוט בערפל. בשבילי ההיסטוריה של הקיבוץ, ובעיקר סיפורה של חבורת הצעירים שהחליטה להקים ישוב חקלאי דווקא באמצע המדבר עם שכנים עוינים, הוא חלק מהזהות שלי והסיבה שבגללה חזרתי לחיות כאן. יותר מזה, זו הסיבה שבגללה לקחתי על עצמי את ניהול 'מעוז מול עזה'.

אני מקווה שבסופו של דבר נצא עם תוצר שבאמת ישמר את החוויות והאירועים גם לדורות הבאים, בצורה מסודרת ונגישה.

לירן יניב

מבקשים בשלייקס 60+ טעות לעולם חוזרת...

בשבוע שעבר חולקו לחברים שאלוני הרשמה לחוגים. לצערנו נפלה טעות והקובץ שהודפס היה טיוטא בלבד. אנחנו מודעים לחוסר הבהירות והבלבול שהשאלון הנ"ל הותיר. ובכל זאת יצאנו נשכרים מתשובות החברים.
ננסה להבהיר את הדברים - ועדת ותיקים מתמקדת לאחרונה בכמה נושאים מרכזיים הנוגעים לעיסוקם ולפעילות הפנאי של החברים בגיל השלישי בסעד:

א. הקמת מערכת חוגים בשעות **אחר הצהרים הערב**, עם דגש על פעילות **בבית שקמה.** עברנו על תשובותיכם ובקרוב מאד נשלח טופס הרשמה מסודר ומפורט יותר, עם שמות החוגים ומעבירי החוגים ומחיריהם. חלקם יפתחו כבר בשבועות הקרובים ביותר. הועדה מבקשת לעודד את קיום הפעילויות והחוגים, בשעות הערב המוקדמות - בבית שקמה, ועי"כ להופכו למרכז תרבותי לגיל השלישי, גם בשעות אחר הצהרים והערב.

ב. הצטרפות לפעילות במועדון 60 פלוס **בשדות נגב בשעות היום**. הועדה תסייע בארגון ההסעות לנרשמים - **לסמסטר שלם**.

ג. הוקם **צוות טיולים,** אשר יארגן טיולים בני יום ואף יומיים עם הדרכה מסודרת. בצוות – מרים תמיר, ברוריה גורן וחנן קסלר. (הטיול הראשון כבר בשבוע הבא אי"ה).

ד. תכנון והקמה עתידית של **עיסוקון**, אשר ייתן מענה תעסוקתי לפעילות המבוגרים **בשעות היום בסעד**. נושא זה דורש הכנה רבה ותקציבים ואנו לומדים אותו עדיין.

ה. הפעילות השוטפת העוסקת בכל צורכי החברים המתבגרים.

תודה מראש על ההבנה ועל שיתוף הפעולה!

ועדת ותיקים

לינאי גולן

ברכות לרגל קבלת התואר: "חניך מצטיין חטיבתי"

מאותנו עליך – קהילת סעד

הודעה מהמרפאה

עקב אילוצי המערכת במכבי, בחודשים הקרובים:

ד"ר שי תקבל בימי שלישי בין השעות 12.00-16.00

וכן קבלת אחות תתבצע בשעות אלו.

בין השעות: 16.00-19.00

המרפאה תהיה סגורה!

ערב ארצישראלי לנשים

נשים יקרות, הנכן מוזמנות לערב חווייתי ומגבש, בסימן ארץ ישראלי.

הערב יתקיים אי"ה ביום ראשון כ"א בשבט 31.1.16. בשעה 20:30.

פרטים נוספים בתיבות הדואר.

נשמח לראותכן- הצוות המארגן

תודה

מסורת ארוכת שנים ומופלאה יש בקהילתנו. בכל יום שלישי מתקבצות מספר בנות לשיעור מוזיקה חווייתי וייחודי בהנחיית כרמלה.

במהלך החוג הבנות נחשפות לסגנונות מוזיקאליים מגוונים מתקופות שונות ולומדות להכיר מלחינים, וסימפוניות, תווים ומושגים (שגם אנחנו ההורים לא תמיד מכירים..). לצד זה הן לומדות להכיר שירים ישנים ואהובים, חלקם באידיש, חלקם זכורים אך לותיקים וכמעט נעלמו מן העולם, והנה בנותינו הצעירים שרות אותם ברגש ובמלוא גרון.

כרמלה היקרה מובילה את החוג ביד רמה ובאהבה אין קץ. היא תורמת ממרצה ומזמנה הפנוי, ומעניקה לילדות ידע חשוב ובעיקר, אהבה גדולה לעולם המוזיקה.

כרמלה היקרה, אנו רוצים להודות לך על כל זאת, ומאחלים לך (וגם לנו.) שתמשיכי במפעל הזה עוד שנים רבות.

בהערכה ואהבה רבה – ההורים

מועצת רכב

דיווחים מהשטח:

- בכבישים בין עירוניים המגיעים לדרך עירונית או עוברים דרכה - יש להאט בהתאם לתמרור המגביל את מהירות הנסיעה - למרות שהם נראים ככבישים בין עירוניים לכל דבר, לרבות גדר המפרידה בין שני נתיבי התנועה הנגדיים.

  בקטעי מעבר רגישים אלו, מפעילים השוטרים את המכמונות.

  לדוגמא:

  בכביש נתיבות באר שבע - **לפני הכניסה לבאר שבע.**

  בכביש 232 צפונה, העובר **במכללת ספיר וליד א.ת. שדרות.**

- בכבישי הגישה לסעד, מכיוון מפלסים ומכיוון נתיבות, נפערו בורות בעקבות הגשמים והם מועדים לפורענות. יש לשים לב לנסוע באטיות בקרבתם ובוודאי שלא לעבור דרכם ולהסב נזק לגלגל.

- לתשומת לב – בתום הנסיעה יש לבדוק היטב **שהרכב נעול והאורות כבויים**, בבדיקות אקראיות נמצאו רכבים שלא היו נעולים, או אורות פנימיים שנשארו דלוקים.

החל מה1/1/2016 – ירד המחיר לכל המשתמשים ברכבי סידור הרכב, ב 10 אגורות לק"מ בעקבות הירידה המצטברת במחירי הסולר.

נסיעה בטוחה

ואלה שמות...

(שמות שהוצעו למדינתנו, בשבועות טרם הקמתה)

כנער בן 16 , המכור לעיתון היומי, זכורני שבנוסף למתח המובן עקב המלחמה המתנהלת בכל האזורים, בעיתונות הורגש (והודגש) גם מתח ציבורי מסוג אחר. רבים דשו בשאלה מה שם ייקרא למדינה היהודית שתקום בסיום ה"מנדט" הבריטי על ארץ ישראל, ביום 15 במאי 1948. באותם שבועות, הציבור ברובו לא ידע שמתחולל ויכוח בתוך "מינהלת העם" (הגוף שייצג את כל המפלגות, ושהפך להיות הממשלה הזמנית ביום הכרזת המדינה) – אם להיענות לדרישת ארה"ב לדחות את הקמת המדינה, ולקבל את ההצעה המתגלגלת באו"מ שהמנדט הבריטי יוחלף ע"י מנדט מטעם האו"מ. אגב, הדיון באו"מ "נסחב" בעזרת ידידינו ממדינות אוהדות, עד לרגע שבו נודע שהוכרזה כבר מדינה יהודית. הם, שם באו"מ, לא לקחו בחשבון, שעקב העובדה שיום ה-15 במאי היה בשבת, הוקדמה ההכרזה על הקמת המדינה ליום שישי בשעה ארבע אחה"צ...

נחזור לעניין "שלשמו התכנסנו"... אווירת סוד מוחלט בהחלט אפפה (בין היתר) את הנושא המכובד של שם המדינה היהודית לכשתוקם. ייתכן שהדבר קשור לעובדה, שכל הנושאים הקשורים למצב המדיני והצבאי היו חשאיים ומחתרתיים – היות והשלטון הבריטי השתדל למנוע בכל דרך את המוכנות שלנו לקראת הבאות. ההצעה שנראתה לחלק מכותבי המאמרים בעיתונות כמובנת מאליה, היתה לקרוא למדינת היהודים בשם: י ה ו ד ה . זה נראה להם הגיוני משתי סיבות: האחת – האו"מ החליט על הקמת שתי מדינות בארץ ישראל: אחת י ה ו ד י ת . ואחת ערבית. שנית – זה היה שמה של הממלכה היהודית האחרונה לפני החורבן השני, לכן מן הראוי להחזיר עטרה ליושנה. מנגד טענו אחרים, שאם נקרא למדינתנו יהודה, יווצר מצב מצחיק: הפלשתינים. שקיבלו לידיהם את אזור יהודה – יכנו את מדינתם פלשתין, ואנו, היושבים בעיקר באזור פלשת – נקרא למדינתנו: יהודה...אגב, על המטבעות והבולים בזמן המנדט הבריטי, היתה הכתובת בשלוש שפות כך: באנגלית PALESTINE בערבית – פלשתין (אין לי אותיות ערביות במקלדת...) ובעברית – פלשתינה (א"י), בדרך כלל ראשי התיבות א"י היו כמובן: ארץ ישראל, אבל ליצני הדור, בהשפעת התנהגות השלטון הבריטי פתרו את ראשי התיבות כך: אינה יהודית...

הצעה אחרת היתה לקרוא למדינתנו בשם: ע ב ר י ה - כמובן על שם שפתנו העברית. הנימוקים: הלשון, כבר בתנ"כ, מציינת לא רק את שפת הדיבור, אלא גם את האומה והרבה הוכחות לכך. עד היום, בהרבה מדינות (בעיקר באירופה), זהה שם המדינה ללשון המדינה. חיזוק להצעה זו הגיע כשבוע-שבועיים לפני ההכרזה, כאשר הופיעו הבולים הראשונים של המדינה העברית. ומה היה הכיתוב על הבול? דואר עברי! כמובן שכולם זכרו, שבעת ההפגנות הגדולות נגד השלטון הבריטי שמנע את הגעת אניות המעפילים ניצולי השואה, שאגנו בגרון ניחר: מדינה עברית, עליה חפשית! תומכי הצעה זו ששו ושמחו כאשר ראו את הבולים נושאי הכיתוב: דואר עברי. אך כידוע, שמחתם היתה מוקדמת...

כשבוע לפני ההכרזה, התפרסם בעיתונות תוארו של מי שהיה אמור לפקד על המשטרה: "המפקח הכללי של משטרת ישראל".פרסום זה. (שכנראה נמלט מעיני הצנזורה הפנימית שסירבה "להסגיר" את שם המדינה) היכה בתדהמה ובייאוש את מצددי יהודה ועבריה...הם שאלו את עצמם: מה קרה? האם בגלל שהאו"מ החליט לחלק את ארץ ישראל לשניים – חילקו גם את השם לשניים? הפלשתינים יקראו למדינתם "ארץ" ושלנו תיקרא "ישראל"?.. האם נהגנו כמו במשפט שלמה "גזורו"?...

מכיוון שהזכרתי את הצנזורה הפנימית, אספר משהו נוסף הקשור אליה, לאו דווקא בעניין שם המדינה. המדובר במסמך הקרוי "מגילת העצמאות". כאשר הגיע נוסח המסמך לארה"ב, קמה זעקה גדולה ומרה בקרב היהודים – ולא רק האורטודוקסים: הכיצד אין זכר בכל ה"מגילה" לשם ה'? (כמו במגילת אסתר)

התשובה פשוטה בתכלית: בקטע המסיים של המגילה נכתב שהיא נחתמה בעיר תל אביב. מכיוון שנוסח המגילה נשלח לתפוצות (בתפוצה רחבה) מראש, החליט ה"צנזור" למחוק את כל הקטע האחרון, שלא ליידע אל אויבינו וחורשי רעתנו היכן אפשר להכותנו. אך דא עקא, הקטע האחרון מתחיל במילים "מתוך בטחון הצור ישראל, אנו חותמים פה בעיר תל אביב וכולי. כאן המקום לציין, שאחד הוויכוחים הממושכים ביותר על נוסח המגילה התחולל לגבי השאלה אם ואיך להזכיר את שם ה'. נציגי מפ"מ (היתה מפלגת שמאל שבראשה עמדו חברי הקיבוץ הארצי השומר הצעיר) התנגדו בתקיפות. לבסוף הציעו הנציגים הדתיים את הניסוח ה"מתון" הזה "מתוך בטחון בצור ישראל" ואנשי מפא"י (מפלגת שמאל מתון שנציגיה עמדו בראש המדינה עד 1977) שכנעו את אנשי מפ"מ, שכל אחד יכול לפרש את הביטוי "צור ישראל" על פי הבנתו.

חנן גולן

מטווח לכל אוחזי האקדחים

בהמשך למטווחים שקיימנו לפני חודשיים,

ביום שישי (29/01/16) הקרוב - נקיים מטווח מסובסד לכל אוחזי האקדחים בקיבוץ.

כל מי שמעוניין נא להירשם אצל אריאל במסרון או במייל ל bitachonsaad@gmail.com

עד יום שלישי 26/01/16.

בברכה, אריאל מאיר סאסי – רבש"צ

ט"ו בשבט הגיע...

הנכם מוזמנים לפעילות משפחתית: סדנת יצירה עם דלעות נוי.

בתוכנית: הסבר אודות דלעות הנוי, שמיעת כלי נגינה מדלעות והכנת עציצים מקושטים מדלעות.

יום ראשון יד' בשבט 24.1.16 שעה 17:00 בחד"א ימין

בואו בשמחה ו. תרבות

טיול כלניות

"נצא נא השדה..."

תאריך ושעה: יום רביעי, י"ז בשבט (27.1). יציאה בשעה 13:00 ליד קו–לקו.

המסלול: כלניות ביער שוקדה. חוות "שביל הסלט" במושב תלמי יוסף.

פרטים על הסיור ב"שביל הסלט".

1. חממת עגבניות – איך העגבנייה מטפסת למעלה ומה עושות שם דבורים ענקיות. קטיף עצמי של עגבניות בשלל צבעים.
2. חממת תות ביולוגי תלוי – למה התות טיפס לשמיים.
3. מבוך פסיפלורה.
4. מרוץ יוני דואר.
5. פרדס תפוזונים סיניים.
6. משק תבלינים – מנהרה של צמחי תבלין שונים.
7. הכנת פיתה בדואית עם תבלינים ועוד ...

חזרה משוערת בשעה 17:00. עלות הטיול 50 ₪. הטיול פתוח לכל הציבור, פרט לילדים.

הרשמה על גבי לוח המודעות בחדר האוכל. כדאי ל הצטייד במים. מדריך הטיול – לירן יניב.

בואו ותיהנו!

ברוריה שורן – ו. ותיקים

תזכורת מהגני

שלום לכם חברי הקהילה.

לא בכוונתנו לעקוץ אתכם, אבל...

מתי ביקרתם לאחרונה **בגן הקקטוסים?**

שבת שלום מצוות הגני

הודעה מהשרברבות

בימים האחרונים יש חוסר יציבות בלחץ המים – העניין ידוע ומטופל.

ויפול בעניין אמור לקחת כמה שבועות.

אנא, היאזרו והיעזרו – ב ס ב ל נ ו ת!

יואל עברון

לרחל ולשי אבירם מזל טוב להולדת הנכדה אביגיל

בת [illegible] ולעופר סגלי

[illegible] הרבה נחת!

אתגרי הזמן

ושוב מכה בנו הטרור. נדמה לי שהעובדה שזה קורה בפתח ביתה הפרטי של משפחה, מזעזע ומערער את תחושת הביטחון של כולנו, בבחינת האומנם "ביתי הוא מבצרי"? מי ייתן והקב"ה יפרוש סוכת שלומו עלינו במהרה ונדע שקט ושלווה בארצנו.

ערב הסברה לציבור

הצוות הרב תחומי, בריכוזה של חגית לנדסמן, דן במהלך השנה האחרונה בעדכון נוהל "סעד בסעד". כפי שפורסם בדפים שחולקו בתיבות הדאר, הדיון נבע משתי סיבות: צרכים משתנים שעלו מן השטח וההחלטה שקיבלנו, לחזור ולבחון את הדברים בחלוף 5 שנים מהשינוי. למי ששכח חברי הצוות הם: חגית לנדסמן, חנוש, יונה, אהרלה לוי, דורית רידר ועינב גולן. מלווה את הצוות רותי וגנר מנחל עז העובדת הסוציאלית של מכבי. לדיונים הצטרפו גם עפר, שרה פולק והחתום מטה, כדי לייצר חיבור לרעיונות שעמדו בבסיס הדברים, גם עכשיו כשאנחנו באים לעדכן אותם. הנהלת הקהילה אישרה בישיבתה האחרונה את התיקונים בנוהל ומצאנו לנכון להזמין את הציבור לערב הסברה אשר בו נפרט את העדכון המוצע על ידי הצוות הרב תחומי. הציבור כולו מוזמן ביום שני הקרוב, מוצאי ט"ו בשבט בשעה 19:30 במועדון לחבר.

להחזיר את ההתנדבות לחיינו

לפעמים נדמה לי שבתהליך השינוי שעברנו, ואולי זה טבעי, איבדנו קצת את מרכיב ההתנדבות בחיי הקהילה. כמעט כל תפקיד נמדד בגמול שבצידו. לאחרונה אנחנו מתלבטים כיצד נכון לשמור על מסתורי האשפה החדשים והמרווחים, כך שלא רק כלפי חוץ יהיו יפים ונקיים אלא גם בתוכם. אני מבקש לבחון את היענות הציבור לרעיון של "נאמני מסתור". כל נאמן שיתנדב, יקבל (אם ירצה) מטאטא כביש ויאה ממתכת שיהיה שמור בביתו. הנאמן, מתחייב אחת לשבוע, באחד הימים של הפינוי להיכנס ל- 10 דק' בלבד לנקות ולסדר. (זה לא במקום הסיבוב של אלי סימון בסופ"ש שמפנה בקבוקים ועוד). אחת לחצי שנה נחליף את הנאמנים, ונעביר את הציוד לבא בתור. ההרשמה, כולל סימון המסתור שבחרתם, תיעשה אצל שחר במשרד, בימים שני – חמישי. וכדי לקיים את מאמר חז"ל: "נאה דורש , נאה מקיים" אני מקבל על עצמי את המסתור שקרוב לביתי (מול בית משפחת שריד).

ונשמרתם מאד לנפשותיכם

למרות שכבר כתבתי מספר פעמים על הסכנה באזור השער, לא אחסוך בדיו כל עוד המצב בשטח מסוכן! אני ממשיך לקבל הודעות ועדויות על "כמעט תאונות" סביב צומת השער, בדגש על רכבים שמגיעים בחופזה על הכביש העוקף, הן מכיוון גן קקטוסים והן מכיוון השכונה. תמרורי העצור אינם רק המלצה, הם סם חיים! אני לא רוצה להפחיד, אבל חייבים לזכור את הסטטיסטיקה המצמררת: גם בשנת הטרור הקשה (2015) לצד 27 קורבנות מטרור היו לנו בארץ 362 הרוגים בתאונות דרכים ולצערנו הרב, אנחנו חלק מהסטטיסטיקה הזו. בידינו הדבר, לנהוג בשלווה ולציית לתמרורים. הורים, הדגישו לילדים הרוכבים על אופניים בכבישים אלו, שהתמרורים מחייבים גם אותם.

בשולי האסיפה על תקציב האגודה

שמחתי מאד על הנוכחות הגבוהה באסיפת האגודה אשר דנה בעיקרה בתקציב האגודה ועל המעורבות הציבורית בדיון.

שתי מחשבות שאחרי:

א. מכיוון שהאסיפה התארכה, חברים רבים פרשו לפני תום האסיפה וייתכן ואנחנו צריכים להתחיל אסיפות תקציב, בשעה מוקדמת יותר.

ב. בעתיד נעשה מאמץ לחלק את החוברות מוקדם יותר כדי לאפשר לציבור להגיב ולשאול (כפי שעשו מספר חברים). נדמה לי שההעמקה בכל סעיף וסעיף במהלך האסיפה, קשה לרוב הציבור וצריך שתהיה מראש בדיוני הועדות וההנהלות ובעיקר בהנהלת האגודה. אשמח לשמוע רעיונות יצירתיים מהשטח בנוגע לאיזון העדין והנכון בין פירוט ושקיפות לבין העמקת יתר ויצירת לאות.

טוב שכן קרוב מאח רחוק

שכננו מעלומים מקיימים, זו השנה החמישית, את כנס בארות בנגב. הכנס יתקיים ביום שני הבא, כ"ב בשבט (1 לפברואר). מנסיון אישי, מדובר בכנס מושקע מאוד, מעניין, ורלוונטי לקיבוץ הדתי. בנוסף, זאת הזדמנות מצויינת לטייל קצת באזור (הכנס כולל גם מספר מסלולי טיול מודרכים) ולחוות את שדות הכלניות האדומות שבדיוק עכשיו התחילו לפרוח ולהנות מאוירה טובה ואירוח כיד המלך, כולל ארוחת צהריים חגיגית. מתאים מאוד לחברים ותיקים ובכלל לכל מי שמתעניין קצת במורשת, בהיסטוריה ובהווה של ההתיישבות בנגב. הרשמה להסעה לכנס תיתלה על לוח המודעות, לצד התכנית המפורטת של היום. מזכיר עלומים, גלעד פישביין, התקשר אלי להזמין אישית את חברי סעד וראו זאת, כהזמנה אישית.

טיפולי חוץ בקלנועיות - הבהרה

במסגרת ההסדרה והטיפול בקלנועיות על ידי צוות המוסך, ולאור אי הבנה שנוצרה בשטח, אני מבקש להדגיש: הזמנת טיפול על ידי איש מקצוע חיצוני, תכובד ותשולם רק אם תיעשה דרך אבי, מנהל המוסך. תיקונים פרטיים לא ישולמו על ידי הביטוח.

קול מצהלות חתנים מחופתם...

- ניר לייכטר ובח"ל אפרת ברמן הודיעו על כוונתם להינשא בשעה טובה ומוצלחת. החתונה תתקיים בע"ה, ביום שני י"א באדר ב' (21.03) , באולמי אפריון בקריית גת. הזוג טרם החליט היכן יתחיל את דרכו. מזל טוב לזוג הצעיר, להורים המאושרים מתוקה ואיציק ולכל המשפחה.
- ניצן לנדאו ובח"ל ענבר אמגר הודיעו על כוונתם להינשא בשעה טובה ומוצלחת. החתונה תתקיים בע"ה, ביום חמישי כ"א באדר ב' (31.03) . הזוג מתעתד להתחיל את דרכו כתושבים בעין צורים. מזל טוב לזוג הצעיר, להורים המאושרים רחלי ויחזקאל ולכל המשפחה.

שבת שלום ובשורות טובות.

נחום לנדאו

לתמי וליהודה דרור

מזל טוב להולדת הבת

שתגדל להרבה שמחה ונחת – קהילת סעד